

LEADER jako hnací motor rozvoje venkova

Tématická pracovní skupina 1 programu
PREPARE Gathering

2011

Hlavní koncepce přístupu LEADER

LEADER: Liens Entre Actions de Developpement de l'Economie Rurale = propojení aktivit pro rozvoj ekonomiky venkova

Vzhledem k různorodosti venkovských oblastí, strategie

rozvoje jsou efektivnější a účinnější, když ...

- je o nich rozhodováno a jsou prováděny na místní úrovni místními aktéry
- jsou doprovázeny jasným a transparentním řízením
- jsou podporovány příslušnými orgány veřejné správy
- mají technickou podporu pro přenos dobré praxe

Vývoj přístupu LEADER

Iniciativy obcí:

- Leader I (1991-93) – **experiment**: výsledek kritiky k individuálnímu projektovému přístupu ve strukturální politice
- Leader II (1994-99) - **výzkum**: omezen na znevýhodněné venkovské regiony, inovace, pilotní akce, zavedení mezinárodní spolupráce
- Leader+ (2000-06) – **fáze zralosti**: nárok na podporu celého venkovského sektoru; posílení role sítí a mezinárodní spolupráce
- (Leader+ vzor pro nové členské státy 2004-2006)

„Mainstreamed Leader“ 2007-13:

- **Osa LEADRU** – žádné zvláštní programy; metodický přístup k hlavnímu programu rozvoje venkova.

Jednotný přístup:

7 základních znaků LEADRU

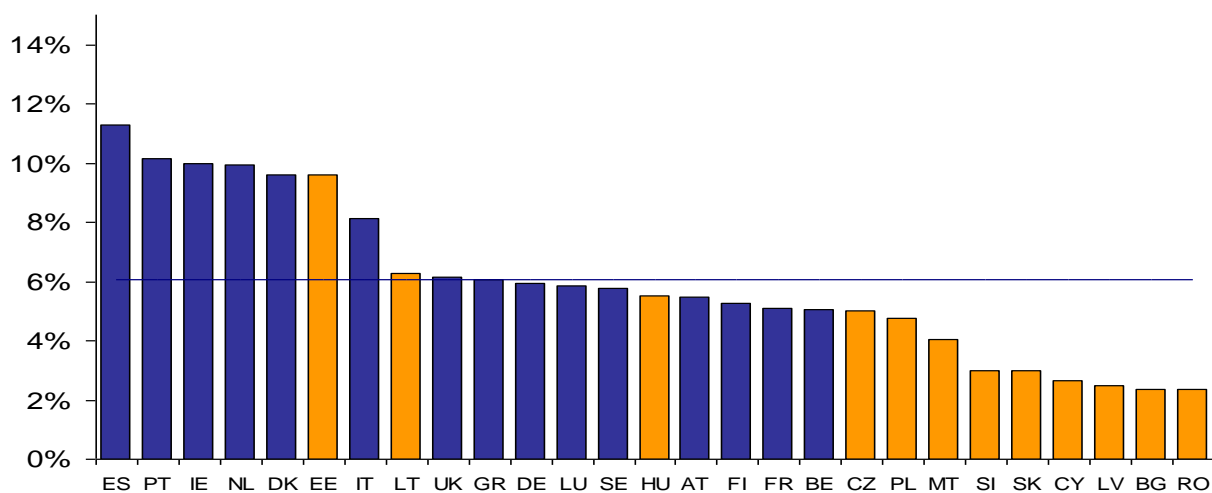
- místní rozvojové strategie podle jednotlivých oblastí
- vypracování a zavedení strategií ze zdola
- místní spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem: místní akční skupiny (MAS)
- integrované a vícesektorové aktivity
- inovace
- spolupráce
- síťování

Rozmanitost provedení:

Leader 2007-2013:

- *Plánované náklady v rámci LEADR*

(financování z EAFRD : Ø 6,1 %)

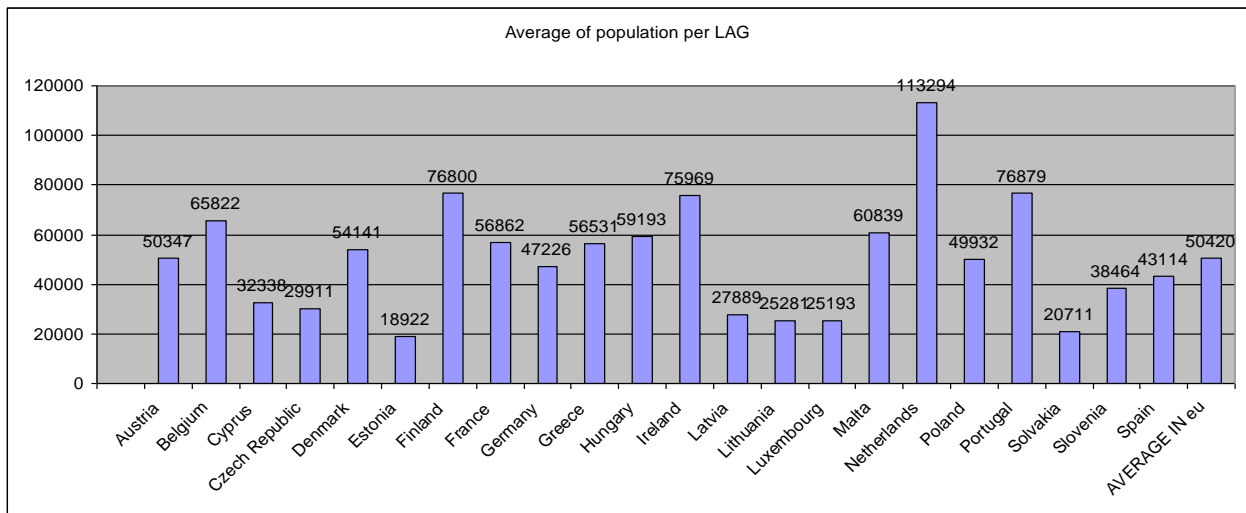

Rozmanitost provedení

Leader 2007-2013

- *Průměrný počet obyvatel MAS;*

průměr EU: 50.420

Modely realizace: Kompetence MAS s ohledem na výběr, schvalování a proplácení projektů

Model 1 :

MAS pouze vybírá projekty

V 19 státech

AT, CZ, DE, DK, EE, ES (Galicia, Pais Vasco), FI , IT (Bolzano, Friuli Venezia Giulia, Veneto, Lombardia), LT, LV, NL, PL, RO, SE, SI, SK, UK

Model 2 :

MAS vybírá a proplácí projekty

Ve 4 státech

BE (Wallonia), LU, SL, UK (Wales)

Model 3:

MAS vybírá, schvaluje a proplácí projekty

Ve 12 státech

- s platebními pravomocemi:

PT, BG, BE (Flanders), ES (Cataluna), IT (Emilia Romagna, Liguria, Piemonte, Toscana, Trento), MT

- bez platebních pravomocí:

EL, IE, ES (všechny regiony kromě Galicia, Pais Vasco, Cataluna),

HU, UK (Scotland),

Francouzský model

(MAS a řídicí orgán
podepisují smlouvu s
příjemcem dotace)

Modely realizace LEADRU

modrá = model 1

zelená = model 2

oranžová = model 3

I když je kritizován...

Analýza implementace:

Zvláštní zpráva evropské komory auditorů

provedena v 2008/2009; zahrnula Leader+ a návrh osy LEADRU 2007 – 2013.

Hlavní problémy:

- Úroveň místních rozvojových strategií/MAS:
 - malý význam strategií a jejich cílů
 - nedostatky v rozhodování a finančním řízení strategií
 - nedostatek monitoringu a hodnocení na všech úrovních
- Integrace LEADRU v programu rozvoje venkova nevzala v úvahu specifika programu LEADER.

Analýzy implementace LEADRU 2007-13

Hlavní problémy (1)

- Inovativní a vícesektorový charakter LEADRU:
 - Omezená integrace LEADRU do programů rozvoje venkova
 - Uplatňování běžného způsobu rozhodování „shora dolů“ může mít za následek omezení účinku a flexibility metody LEADER
 - Nedostatečně způsobilá pravidla a stanovení kritérií výběru na místní úrovni

→ Riziko neschopnosti MAS realizovat inovativní a složitější projekty; konkrétní řešení pro potřeby malých projektů.

- Nejasné rozdělení pravomocí mezi MAS, platebními agenturami a řídicím orgánem:
 - Sílicí role platebních agentur může oslabit pozici MAS v procesu výběru projektů.

Místní rozvojová strategie riskuje ztrátu své ústřední role.

Hlavní problémy (2)

- Otázka proporcionality při zavádění finančních a kontrolních pravidel v rámci LEADRU
- Obtíže MAS získat dotace z národních fondů
- Malý důraz na budování kapacit na všech úrovních
- Potřeba monitoringu a hodnocení strategií MAS

Leader+ ex post hodnocení:

Hlavní poselství

- Leader+ (2000-2006) řešil velké množství potřeb venkovských oblastí;
- Důležitý doplněk hlavního proudu politiky;
- Odlišuje se od jiných velkých programů flexibilitou, zaměřením na místní potřeby a projekty menšího rozsahu;
- Řešil potřeby a využíval potenciál;
- Síťování a spolupráce jsou nezbytnými podmínkami pro úspěšnou realizaci.

Ale i tak...

- Princip LEADRU je považován za účinný nástroj k propojení lokálních potřeb s potřebnými zdroji, které mohou dále udžovat rozvoj místních komunit.
- Byl aplikován v oblasti rozvoje venkova a v rybářství
- A je považován za užitečný přístup k politice soudržnosti v budoucnu.